

Ustekinumab (Stelara®)

Behandeling door de dermatoloog

U heeft in overleg met uw dermatoloog besloten Ustekinumab (Stelara) te gaan gebruiken. In deze folder leest u wat u moet weten over de behandeling met dit medicijn. Heeft u na het lezen nog vragen, dan kunt u deze stellen aan uw dermatoloog of dermatologisch verpleegkundige. Krijgt u dit medicijn van de reumatoloog, lees dan de folder “Ustekinumab; behandeling door de reumatoloog”.

Hoe werkt Ustekinumab?

Ustekinumab behoort tot de groep medicijnen, de zogenaamde 'biologicals' medicijnen. Deze medicijnen komen voort uit de biotechnologie. Het zijn medicijnen die uw afweer onderdrukken. Door de ingewikkelde manier van produceren zijn deze medicijnen erg kostbaar. Ustekinumab is een antilichaam dat het effect van interleukines 12 en 23 blokkeert. Interleukines zijn stoffen die bij mensen met psoriasis hoger zijn, dan bij mensen zonder psoriasis. Deze stoffen veroorzaken ook de ontsteking in de huid en/of gewrichten. Het effect van Ustekinumab merkt u meestal binnen enkele weken. Er zijn ook patiënten bij wie het effect langer op zich laat wachten. Na 20 tot 24 weken werkt het medicijn maximaal.

Wanneer wordt Ustekinumab voorgeschreven?

Ustekinumab wordt gebruikt bij volwassenen voor de behandeling van:

- Psoriasis
- Artritis psoriatica

Psoriasis

Psoriasis is een huidziekte die ontsteking van huid en soms nagels veroorzaakt. Ustekinumab vermindert de psoriasis. Bij het stoppen van de Ustekinumab is de kans groot dat de psoriasis weer terugkomt. Ustekinumab wordt gebruikt bij volwassenen met matige tot ernstige plaque psoriasis. Bij deze mensen werkt dan de Ciclosporine, Methotrexaat en lichttherapie niet, of kunnen deze behandelingen niet verdragen.

Artritis psoriatica

Artritis psoriatica is een ontsteking van de gewrichten die meestal samen met psoriasis voorkomt. Als u artritis psoriatica heeft, worden eerst andere antireumatische medicijnen geprobeerd. Als deze niet werken of u heeft veel last van de bijwerkingen, dan kan overlegd worden om Ustekinumab te starten.

Hoe gebruikt u de Ustekinumab?

Ustekinumab wordt gegeven met een injectie onder uw huid (subcutaan).

Tussen de 1e en de 2e prik zit 4 weken. Daarna moet de Ustekinumab 1 keer per 3 maanden (12 weken) worden geprikt, tenzij uw specialist anders voorschrijft. Kies hiervoor een vaste dag.

Hoeveelheid Ustekinumab

Uw specialist beslist hoeveel Ustekinumab u nodig heeft en voor hoe lang.

De hoeveelheid kan afhangen van uw gewicht. Meestal begint u met 45 mg. Patiënten die meer wegen dan 100 kg kunnen 90 mg krijgen in plaats van 45 mg.

U mag de prik niet geven in de gebieden van de huid waar de psoriasis zit.

Zelf leren prikken of de prik van de dermatologisch verpleegkundige

U leert van de dermatologisch verpleegkundige hoe u zichzelf prikt. Lukt zelf prikken niet? Dan kunt u de injectie ook krijgen van deze verpleegkundige. Heeft u nog vragen over het prikken? Stel die dan aan de dermatoloog of de dermatologisch verpleegkundige.

Wat moet u doen als u een dosis bent vergeten?

Als u Ustekinumab een keer vergeet, neem de injectie dan de volgende dag. Bent u de Ustekinumab langer dan één dag vergeten? Overleg dan met de dermatologisch verpleegkundige. De volgende dosis neemt u wel volgens uw gebruikelijke schema. Neem nooit een dubbele dosis om een overgeslagen dosis in te halen!

Gebruik van Ustekinumab samen met andere medicijnen

Vertel artsen bij wie u onder behandeling bent altijd dat u Ustekinumab gebruikt. Vertel uw huisarts, uw apotheker, uw tandarts en uw specialist altijd welke medicijnen u gebruikt. Denk hierbij ook aan medicijnen die u zelf koopt bij drogist of apotheek (zelfzorgmedicatie).

Bijwerkingen van de Ustekinumab

Zoals elk medicijn kan ook dit medicijn bijwerkingen hebben. Gelukkig krijgt niet iedereen daarmee te maken. De meest voorkomende bijwerkingen zijn jeuk, gevoeligheid, roodheid en/of pijn rondom de plek van de prik. Verdwijnt deze reactie binnen een paar dagen niet of wordt de reactie erger? Neem dan contact op met de dermatoloog of dermatologisch verpleegkundige. Meestal komen deze reacties na de 1e maand van de behandeling minder vaak voor.

Andere bijwerkingen kunnen zijn:

Infectie van de keel of de luchtwegen, depressie, duizeligheid, hoofdpijn, pijnlijke keel, verstopte neus, diarree, rug- of spierpijn, moeheid, ontsteking van het weefsel onder de huid (met verschijnselen zoals warmte, zwelling, roodheid en pijn).

Krijgt u deze bijwerkingen? Neem dan contact op met de dermatoloog of dermatologisch verpleegkundige.

Voor elke injectie wordt uw bloed onderzocht op bijwerkingen van de Ustekinumab.

Hoe bewaart u de Ustekinumab

- Zorg ervoor dat kinderen niet bij Ustekinumab kunnen komen.
- Bewaar de Ustekinumab in de buitenverpakking. Zo beschermt u de Ustekinumab tegen licht.
- Bewaar Ustekinumab bij een temperatuur van 2 tot 8° C (in de koelkast).
- U mag Ustekinumab niet invriezen.
- U mag de Ustekinumab niet schudden. Lang en hevig schudden kan het medicijn aantasten.
- Als u op vakantie gaat, moet u de Ustekinumab tijdens de reis en op uw vakantieverblijf gekoeld bewaren bij een temperatuur van 2 tot 8° C.
- Bij reizen heeft u een medicijnpaspoort, een verklaring van de arts en een koeltasje nodig. Overleg dit met de reumaconsulent.

Tot wanneer is Ustekinumab houdbaar?

U kunt Ustekinumab gebruiken tot de uiterste gebruiksdatum (EXP) die op de verpakking staat. U moet het dan wel volgens de voorschriften bewaren (bij 2 tot 8° C).

Wanneer mag u niet starten met de Ustekinumab?

Voordat u start met de Ustekinumab, krijgt u een afspraak met de dermatologisch verpleegkundige. De dermatologisch verpleegkundige is gespecialiseerd in het geven van adviezen en uitleg over deze medicijnen. Ook wordt er gekeken of er redenen zijn dat u niet mag starten met deze medicijnen.

Voordat u start wordt u onderzocht of u een infectie of 'vieze' wondjes (wondjes met pus) heeft. U krijgt onderzoeken naar tuberculose, leverontsteking (hepatitis B en C) en zo nodig op HIV.

Onderzoek op Tuberculose en Hepatitis

- Het is voor uw dermatoloog belangrijk te weten of u in het verleden tuberculose (TBC) heeft gehad of ermee in contact bent geweest. Bij een behandeling met Ustekinumab kan de TBC weer actief worden. U krijgt daarom een:
 - longfoto
 - huidtest voor tuberculose via een injectie vlak onder de huid (dit heet een Mantoux).
 - een Quantiferontest, dit is een bloedonderzoek naar tuberculose.
- Blijkt uit een van deze onderzoeken dat u vroeger TBC heeft gehad of dat u ermee in aanraking bent geweest? Dan kunt u uit voorzorg medicijnen tegen TBC krijgen.
- Één keer per jaar wordt u gecontroleerd op Tuberculose en krijgt u een longfoto.
- Ook wordt voordat u start met de Ustekinumab uw bloed onderzocht op hepatitis (virale hepatitis). Heeft u in het verleden hepatitis gehad? Vertel dit dan aan uw dermatoloog. Tijdens de behandeling met Ustekinumab kan een in het verleden doorgemaakte hepatitis weer actief worden.

Wat doet u als u een infectie krijgt

Uw afweer tegen bepaalde infecties is minder goed tijdens de behandeling met Ustekinumab. Krijgt u een infectie, terwijl u Ustekinumab gebruikt? Bijvoorbeeld een:

- longontsteking
- pus wondje
- hoge koorts die niet overgaat
- hoesten
- diarree
- tandproblemen
- blaas ontsteking (branderig gevoel bij het plassen)

Neem dan altijd contact op met uw specialist of huisarts. Meestal moet u dan tijdelijk stoppen met de Ustekinumab en krijgt u zo nodig antibiotica. Uw afweer krijgt dan de kans om de infectie te bestrijden. Als u volgens uw specialist genezen bent van uw infectie, kunt u na overleg met uw specialist weer starten met de Ustekinumab.

U moet stoppen met de Ustekinumab als u last heeft van:

- Als de huid roder wordt en gaat vervellen.
- Ernstige infecties zoals bloedvergiftiging (sepsis), een abces, tuberculose, ernstige terugkerende oorontsteking, longontsteking en dergelijke.
- Infecties door parasieten.
- Koorts of als u start met een antibiotica.

U kunt DOORGAAN met de therapie bij virusinfecties en/of verkoudheid.

Meer kans op kanker?

Biologicals medicijnen, zoals Ustekinumab, verzwakken een deel van uw afweer. Dit kan het risico op kanker vergroten. De kans hierop is echter klein. Onderzoeken tot nu toe, tonen aan dat bij het gebruik van Ustekinumab er mogelijk een iets vergrote kans is op het ontwikkelen van huidkanker. Heeft u ooit een vorm van kanker gehad? Bespreek dit dan met uw dermatoloog voordat u met de behandeling start.

Operatie of ingreep door tandarts of kaakchirurg

Wordt u binnenkort geopereerd? Dan moet de Ustekinumab tussen de 6 en 8 weken vóór de operatie worden gestopt. Bespreek een operatie daarom altijd met uw dermatoloog. Wanneer de operatiewond is genezen, kan na overleg met uw dermatoloog weer gestart worden met de Ustekinumab.

Ook bij geplande ingrepen door de tandarts of kaakchirurg, moet de Ustekinumab 6 tot 8 weken vóór de ingreep worden gestopt. Vertel uw kaakchirurg of tandarts ook altijd dat u Ustekinumab gebruikt.

Krijgt een spoed operatie of spoed behandeling bij de tandarts of kaakchirurg? Dan moet de Ustekinumab zo snel mogelijk worden gestopt. Eventueel wordt dan een behandeling met antibiotica geadviseerd. Dit alles gaat in overleg met uw dermatoloog en de behandelend specialist of tandarts.

Zwangerschap, anticonceptie, borstvoeding

Er zijn onvoldoende gegevens bekend over schade voor het ongeboren kind. Daarom mogen vrouwen tijdens de behandeling met Ustekinumab niet zwanger zijn of zwanger worden. Het is dus belangrijk dat u een betrouwbaar anticonceptiemiddel gebruikt tijdens de behandeling met

Ustekinumab. Wilt u zwanger worden, overleg dan met uw dermatoloog. De Ustekinumab moet minimaal 15 weken gestopt zijn voordat u zwanger mag worden. U mag tijdens de behandeling met Ustekinumab géén borstvoeding geven.

Vaccinaties

Als u Ustekinumab gebruikt, mag u niet worden ingeënt met **een levend of verzwakt levend vaccin**. Denk hierbij aan gele koorts, bof, mazelen, rode hond (BMR), poliomyelitis, oraal tyfus of BCG. De Ustekinumab moet zeker 15 weken gestopt te zijn voordat u een levend of verzwakt vaccin mag krijgen.

De grieprik of vaccinaties **met dode of niet-actieve bacteriën of virussen** mag u wel krijgen. Een grieprik wordt bij gebruik van Ustekinumab zelfs aangeraden.

Vraag reisadvies en uitleg over vaccinaties aan uw dermatologisch verpleegkundige of aan de reizigerspolikliniek.

Vragen en telefoonnummers

Heeft u na het gesprek met uw arts en het lezen van deze folder nog vragen? Stel deze dan gerust. U kunt ook met uw vragen terecht bij de specialistisch dermatologisch verpleegkundige. Schrijf eventueel uw vragen van tevoren op, zodat u niets vergeet.

Specialistisch dermatologisch verpleegkundige:

- Marjolein Angevare, Spaarne Gasthuis Hoofddorp
- Ilse Ras Spaarne Gasthuis Haarlem
- Polikliniek dermatologie: (023) 224 0090

Poliklinieken in Hillegom en Nieuw Vennep

Uw kunt ook voor de polikliniek in Hillegom of Nieuw Vennep een afspraak maken

- Hillegom - Op dinsdag in de oneven weken

Adres: Dienstencentrum Elsbroek, Abellalaan 1, 2182 TX Hillegom

- Nieuw Vennep - Op dinsdag in de even weken

Adres: Gezondheidscentrum Lucas Bols, Lucas Bolsstraat 10, 2152 CZ Nieuw Vennep

Afspraken voor deze poliklinieken maakt u via het algemene nummer van de polikliniek Dermatologie.

Waar zijn we te vinden?

Haarlem Zuid

Boerhaavelaan 22
2035 RC Haarlem

(023) 224 0000

Haarlem Noord

Vondelweg 999
2026 BW Haarlem

www.spaarnegasthuis.nl

Hoofddorp

Spaarnepoort 1
2134 TM Hoofddorp

info@spaarnegasthuis.nl